

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesu Religiosi

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, 1616

Concio habita in translatione Oßium Patris Balthassaris Aluarez pijßimæ
memoriæ ad Ecclesiam Societatis Iesu Villa-gartiensem

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

CONCIO
HABITA IN
TRANSLATIONE OSSIVM

PATRIS BALTHASSARIS ALVAREZ
pijsimæ memoriæ ad Ecclesiam Socie-
tatis IESV Villa-gartiensem.

SALVTATIO.

MEMORIA IOSIAE IN COM-
positione odoris facta opus pigmentarij.
*In omni ore quasi mel indulcabitur
eius memoria, & vt musica in
conuiuio vini. Eccli. 49.*

I. &c.

ONVENIMVS hodierna die
in Ecclesiam hanc, ad recens
celebrandas exequias celebris
illius viri & gloriosæ, ac foe-
licis memoriæ P. Balthassaris
Aluarij, Religiosi Professio-
nis Societatis IESV: etli e-
nim eam spem habeamus, quod felix eius anima,
diu iam fruatur æternis gloriæ bonis: (quod no-
bis pollicentur rara virtutis exempla quæ nobis
in vita sua dedit) Nihilominus, vt sanctę Ecclesię
matris nostrę constitutionibus pareamus, no-
stręque obligationi satisfaciamus, Defunctorum
Officium persoluimus. In quo ego minimus &
indi-

indignissimus omnium eius filiorum, sermonem de tali viro & in tali occasione habiturus, ad rem esse existimaui Sapientis verba initio proposita: Memoria Iosæ, &c. quibus omnes sui populi filios exhortabatur, ut memores essent gloriosi sanctique illius Regis Iosæ, qui à Deo in bonum suæ gentis electus, excellentia aded & stupenda opera in suis diebus fecit, ideoque Sapiens illis dicebat: memoriam hanc debere esse compositionis instar ac mixturæ ex varijs odoriferis, & aromaticis rebus per manum præstantissimi alicuius artificis conditæ, quæ suauissimum odorem continuè exhalet: eritque hæc memoria in ore omnium hominum, qui de ea loquentur, quasi mellis fauus sapidissimus illis ac dulcissimus; & quasi suauissima & ordinatissima musica in auribus existentium in deliciosissimo conuiuiō. Aptantur autem hæc verba pulcherrimè excellentissimo huic viro, cuius ossa in sarcophago illo inclusa habemus. Quemadmodum enim apprimè illi competit nomen Iosæ, quod in hebræo *ignem Domini* significat: ita etiam facta, & quæ de altero illo Iosia dicebantur, aptantur illi commodissimè. Ignis enim Domini fuit iste magnus eius seruus: siquidem ignem verbis suis, ignem suis operibus, & ignem tota vita sua in alijs accendebat. Bene itaque ei aptantur verba, quæ de altero illo Iosia sunt dicta, & quidem nominatim hodierna die in hac exequiarum, quas hodie persoluimus, solennitate: id autem est in hac concione à nobis ostendendum, & ad id tanquam ad propositum scopum illa dirigenda. Ad quod tamen præstandum diuinâ gratiâ nobis opus

opus est, pro qua impetranda recurramus pro more ad Virginem sacratissimam, cui felix hic vir fuit pijsimè addictus, & per quam singulares gratias, & fauores ab ipso Domino accepit. Ave Maria, &c.

INTRODVCTIO.

MEMORIA IOSIAE, &c. stupendum est strictum illud vinculum vnionis & amoris, colligatio illa & amicitia, quam Deus in omnibus creaturis aliquam similitudinem, conformitatem, ac mutuam aliarum ab alijs dependentiam habentibus posuit; admirandus quoque ille quasi naturalis affectus, quem omnes habent, vt sint simul, nec aliæ ab alijs separentur: Ad cuius rei probationem omittamus creaturas illas, quæ sensu carent; imò & eas, quæ sensu quidem vtuntur, sed sunt irrationales: & loquamur solum de ijs, quæ ratione ducuntur, in quibus id quod diximus, eminenter apparet: nisi deprauata voluntas id impediat. Nam quemadmodum Ratio inuat ad similitudinem, conformitatem, ac mutuam aliarum ab alijs dependentiam cognoscendam: ita etiam conducit plurimum ad hanc vnionem conseruandam. Hinc affectus ille naturalis adeò vehemens oritur, quo filius cupit esse apud suum parentem, & parens apud filium; frater apud fratrem; amicus apud amicum; & conterranei cum suis conterraneis; fidelis seruus cum suo hero, & subditus cum humano & clemente suo Domino; ac denique quicumque maiorem inter se habent conuenientiam, & aliorum ab alijs subordinationem: & eo vsque affectus

affectus huius vis peruenit, ut cum tales non possumus apud nos superstites habere; optemus simul nobiscum aut propè nos etiam mortuos habere, quos dileximus, eorumque ossibus quasi adherere; demusque operam, ut etiam in ipsa morte conueniant, & simul sint in vna Ecclesia, in vna Capella, imò in vno sepulchro; ita ut amor hic, & naturalis affectus videatur, cum ipsa morte contendere, & par illi esse, ita interpretans illud

a Cant. 8. 6.

Canticorum: *a fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus emulatio*; & per verbum *inferni* sepulchrum intelligens. quasi dicat: non est mors potens, nec ipsum sepulchrum ad amorem hunc, & affectum naturalem eorum, qui se in vita dilexerunt, impediendum: nam etiam in ipsa morte, & sepulchro volunt eorum ossa simul conuenire. Quoties nec sine mysterio (ad naturalem hunc affectum cordibus hominum ab ipsa natura innatum ostendendum) repetunt diuinæ scripturæ in libris Regum & Paralipomenon desiderium, quo Reges Iudææ tenebantur, ut in sepulchris Patrum suorum sepelirentur; & ita fieri post mortem illorum consueuisse, dicitur enim: *sepultus est in civitate David cum Patribus suis, & sepelierunt eum in sepulchro Patrum suorum*: & in eisdem libris contrà scribitur de aliquibus, quod non fuerint sepulti cum Patribus suis, nec ossa cum ossibus coniuncta, in poenam & quidem magnam: ut

1. Paral. 21.

24. & 26.

1. lib. 1. Con-

8. 1.

euenit Ioram, & Ioas, & temerario illo Ozia. Hunc naturalem affectum insinuat sanctus Augustinus, cum ait, matrem suam S. Monicam desiderium iogens habuisse moriendi in Africa, ut posset in sepulchro viri sui sepeliri: quamvis aduer-

tens,

tens, Dei voluntatem esse vt ad ostia Tiberina moreretur, sanctæ eius voluntati libenter acquieuit. Mille possemus huius rei exempla ex omni antiquitate adducere: sed satis sit dicere: adeo affectum hunc in hominibus vixisse, vt Cicero in eleganti illa Oratione, quam habuit pro Sexto Roscio Amerino, vt miseriam eius extolleret, in quam aduersarij eum coniecerant, non habuerit efficaciorẽ rationem, quam vt diceret: *cui de tanto patrimonio, ne iter quidem ad sepulchrum Patrum relictum est: Vt scilicet illud videret: quasi dixerit: adeo cupiunt homines sepulchra Patrum suorum propè se habere, & posse ad illa ire, & sæpius inuisere, vt non potuerit magis exaggerari miseria, in quam Roscium eius hostes coniecerant, quàm dicendo, quod accessum impediuerint ad sepulchrum illud. In ipsis etiam sacris literis duo huius rei habemus exempla singularia: alterum est sanctæ illius mulieris Ruth, quæ cum amorem & affectum erga Socrum suam Noemi etiam si alienigenam in naturalem iam conuertisset, cupiens nec viuam nec mortuam ab illa separari ei dixit: *b quocunque perrexeris pergam; & vbi morata fueris, & ego pariter morabor: quæ te terra morientem suscepit, in ea moriar, ibique locum accipiam sepultura.* Alterum est magni illius Patriarchæ Iacob, (vt proprius iam ad nostrum propositum accedamus) qui, cum iam esset propè mortem & in terra aliena, cupiens ossa suorum suorum parentum ossibus coniungi, mandauit valde serio filiis suis, vt corpus suum transferrent in terram Chanaam, vbi Pater eius Isaac, & Genes. 49. & Auus Abraham sepulti erant: c *Sepelice, inquit,**

Rr

quit;

quit, *meum Patribus meis in spelunca duplici, quæ est in agro Ephron Hetæi.* In qua re duæ fuerunt circumstantiæ, quæ satis ostenderunt naturalem hunc affectum, de quo agimus. Prima fuit ipsum desiderium & præceptum patris; secunda, cura & amor boni eius filij Ioseph, qui præcipue negotium illud in se receperat; & non solum tanquam filius obediens, & cupiens exequi mandatum Patris, corpus eius curavit in terram Chanaam deferri; sed etiam affectu ipso naturali, de quo loquimur, ductus; nam cupiens & ipse in patria sua sepeliri (quod in suo testamēto constituit, & postea *Gen. 50. 24. Exod. 13. 19.* Moyſes implevit) noluit ossa sua separari ab ossibus sui parentis. Quare statim corpus eius ad Auorum suorum sepulchrum detulit, ut omnia ibi simul essent. Et licet ipsius Ioseph ossa postea reposuerint in parte illa terræ promissionis, quæ *Iosu. 34. 32.* vocabatur Sichem, (ob reuerentiam fortè sepulchri trium illorum sanctorum Patriarcharum) non tamen illud reposuerunt præcul ab illo, ut affectum illum ac desiderium naturale, de quo agimus explerent.

Tors hic discursus est effigies quædam valde ad rem eius causæ, quæ nos hodierna die ad hanc Ecclesiam conuocauit, ut ossa Patris Balthassaris Aluarij, loculo illo inclusa, videremus; quæ ex Prouincia Toletana ad Castellanam allata sunt, & in hoc Villa-garriensi Collegio collocata, est enim hoc opus ortum ex affectu illo & amore, quo filij tenentur simul manendi cum suis parentibus, tam in vita quàm post mortem; & imitatio quædam valde ad viuum eius, quod fecit Ioseph cum corpore Patris sui Iacob: quamuis

uis enim ibi adfuerit parentis morientis mandatum, hic autem non: adfuit tamen amor & cura fidelis ac beniuoli filij, qui ad imitationem Ioseph id fuerit exsecutus. Nec dubito, magno solatio dilecto huic Patri nostro futurum fuisse, ut in hac Prouincia vltimum suum diem obiret; suaque ossa simul essent cum ossibus Patrum, ac fratrum, totque filiorum suorum: sed existimauit forte, etiam in Prouincia Toletana se inter eosdem vitam suam finire: non solum, quod Societatem ingressus fuerit in præcipua eius parte, Vniuersitate scilicet complutensi; & per aliquot annos ibidem vixerit; & quod tempore mortis suæ esset totius Prouinciæ Præpositus, & Pater: sed, quod etiam simul sciret singularem charitatis, & vnionis spiritum, quo Deus vult coniunctos & colligatos esse omnes, quicumque sunt in Societate, cuiuscunque nationis sint, & in quacunque mundi parte conueniant; & in viginti tribus prouincijs, quas hodie habet Societas, distributas fere in omnes terræ regiones, omnes qui in ea sunt habere cor vnum, & animam vnā: propter has, inquam, rationes, crediderim; illum nec dixisse, nec petiisse, ut ossa sua in hanc Prouinciā deferrentur: sed quamuis hæc non adfuerint, non tamen defuit amor ac desiderium Ioseph filij dilecti, huius, inquam, Prouinciæ, & nominatim huius Collegij, filij ipsius valde dilecti, quod cupidum habendi apud se dilecti sui patris ossa, ea petijt, & obtinuit per piā suā matrem, Donnam, ac Fundatricem D. Magdalenam Vllōiam, & nunc simul sunt, ut videris in illo oculo: ut inter plurima & insignia opera ac beneficia, (ob

R r 2

quæ

quæ tota Societas, & peculiariter hæc Prouincia, & in ea maxime hoc Collegium eidem sumus obstricti, vt eius memoria in cordibus nostris perenerit non sit hoc minimum; sed valde singularis: quod curauerit foelicissima ista ossa huc adferri, vt Collegium hoc tanti voti ac desiderij sui compos euaserit. Cuius desiderij causa non tantum fuit naturalis ille affectus, etiam si adeo ille sit vehemens, qualem diximus esse vnionis, aliarum rerum cum alijs, præcipue quam filij cum parentibus habere desiderant; sed alia quoque excelsior ratio de celo allata: vt hac ratione, recentiorum conseruantes memoriam talis Patris, imitemur rara virtutum eius exempla. Magna quidem fuit memoria, quam tota hæc Prouincia, & maxime hoc Collegium habuit semper de benedicto hoc Patre suo; & magnum solatium, quoties eius absentis recordabatur. Hoc testata sunt corda, lingua, & colloquia omnium, qui illum nouerunt; hoc muri eius Ecclesiæ, ipsius tempore erecti cum Rector esset, & Tyronum Magister; hoc cubicula & pergula, siue transitus huius Collegij, in quo suauissimus sanctitatis eius odor remansit; hoc huius Oppidi plateæ, per quas transiit aliquoties, & vestigium virtutum suarum reliquit. Sed ab hodierno die in posterum solatium hoc erit magis commune omnibus eius filiis, huic Collegio, ipsi Oppido, toti que Prouinciæ: siquidem illum præsentem iam habent, eiusque ossibus fruantur, quæ tanquam fragrantissimi balsami vasa suauissimum odorem exhalant, eiusque memoriam cum tam propè sint, efficacius renouant. Quamobrem magni huius serui Dei memores iure opti-

OSSIUM P. BALTHASS. ALVAREZ. 629
re optimo dicere licebit: *memoria Iosæ, &c.*

PUNCTVM I.

VT autem hoc distinctius & in particulari magis declaretur obseruandum est: tribus modis excitari posse in nobis rei alicuius memoriam: aut sola imaginatione interna ab alijs internis speciebus, quas in se habet, excitata: quæ ad talis rei memoriam eam deducunt, eiusque speciem & figuram representant; aut sermone & colloquio de eadem re, cuius memoriam ipsum colloquium sensum reddit viuaciorum; aut denique tertio ex auditu eorum, quæ alij loquuntur, & agunt de eadem re: tunc enim auditus tantum sufficit, ut interius rei memoria excitetur. Nunc igitur dico, omnibus his tribus modis dicere nobis prædicta verba, etiam si metaphorica, qualis esset memoria, quæ in populo hebræo de pio illo Rege Iosæ haberetur: ac proinde eisdem significari, quam de bono P. Balthassare Aluário habere debeamus.

Ad explicandum primum, hoc est, quæ ratione memoria debeat interne ab imaginatione excitari, vsus est Sapiens aptissima metaphora, cum dixit: *memoria Iosæ in compositione odoris facta opus pigmentarij, &c.* quasi diceret, eum in modum, quo excellens ac compositionum & fragrantium mixturarum conficiendarum peritissimus quispiam res varias miscet, muscum, balsamum, succinum, storacem, & similia, ex quibus globum componit fragrantissimi odoris: ita memoria sancti huius Regis esse debet, sicut ipsa imaginatio, quæ in se conseruat species alicuius

R r 3

Dei

Dei serui, eiusque virtutum, quæ imaginatio, quasi prima Magistra in huiusmodi mixturis, & specierum compositionibus conficiendis, coniungeret species aromaticas omnium virtutum ipsius Iosæ, & globum componeret suauissimi odoris ex eis omnibus, quibus odoratum suo valde indulgeret eoque frueretur vnusquisque filiorum eius populi, de eisdem cogitans & memor eius, qui illis erat exornatus. Hoc igitur imaginatio nostra imposterum faciet diligentissime, vt bene infixas habeat aromaticas excellentium virtutum species magni huius Dei serui; easque coniungens, compositionem conficiat, siue mixturam & globum vt suauis suo odore semper memoriam ipsam excitent. Iussit Deus Moysen ponere in tabernaculo inter alias res altare ex incorruptibili cedri ligno, laminis aureis cooperito, quod appellabat altare thymiamatis: quia in eo offerebatur mixtura & compositio rerum *suauie fragrantium*, quod ita ex verbo græco θυμίαμα deducitur, quod significat suffire, siue afflare odorem, cum accendebatur: in illo enim altari accendebatur compositio illa rerum suauiculentium, & ascendeat ad Deum quia suauissimus ille odor ingrediebatur Sancta-Sanctorum. Et Iosephus ait mixturam & compositionem illam fieri solitam ex tredecim rerum odoriferarum speciebus, ex varijs mundi partibus allatis. Ita igitur in altari memoriæ nostræ faciat phantasia nostra mixturam & compositionem virtutum omnium, quæ in hoc Dei seruo eluxerunt, in diuersis locis, in quibus fuit: quas ostendit in Provincia Castellæ, in qua fuit Rector Metinensis,

Salma-

Exod. 30.

Lib. 6 de
bello Iudai-
co cap. 6.

Salmaticensis, & Villa-gartienfis; & Vice-Prouincialis; quas ostendit in Italia & Romæ missus Procurator huius Prouinciæ; quas ostendit in Aragonia, cum esset eius Prouinciæ Visitator; ac denique quas Toleti, cum illic esset Prouincialis. Et vt omnia cohæreant, coniungat etiam in particulari, faciatque compositionem tredecimillarum virtutum, quæ præ alijs omnibus in eo splenduerunt.

Et *in primis* charitatem & amorem Dei ac proximi, quem habuit vehementer inflammatum: nam in amore Dei videbatur quodammodo consumi, & exhalari: adeo enim erat in actibus amoris eius occupatus, vt semper & continuè accensam haberet fornacem amoris Dei in pectore suo: nam in quacunque occasione, & quocunque tempore quis ad eum accederet, emittebat ex se huiusmodi amorem Dei: amor proximi in eo tantus erat, vt nullus non inueniret in eo viscera amoris plenissima in omni tempore & in omni occasione. quam nam curam ægrotantium? quod nam solatium desolatorum ac tentatorum? aliquando etiam ægrotus ex lecto surrexit, periculo exponens vitam suam; vt rogatus accederet ad alium ægrotum consolandum, consiliumque præbendum: item veniente quodam fratre tentato & afflicto media nocte ad ipsius cubiculum, surrexit Pater & iussit sibi assidere & consolatum, quietum, & pacatum ad proprium cubiculum dimisit.

CONIUNGAT & secundam speciem aromaticam profundissimam scilicet eius humilitatem: qui cum magni fieret ab omnibus, qui illum no-

Rr 4

uerant

uerant & cum illo agebant, magnis & paruis tanta eius erat humilitas, vt coram patribus senioribus & suis superioribus esset quasi aliquis infans, quanta humilitate audiebat loquentes de aliquo argumento spirituali, etiam proprios discipulos? & cum quanta ipse quædam interrogabat in materia literaria, quasi ipse non studuisset denique nullum in eo iudicium propriæ æstimationis apparebat; sed magnæ gratitudinis ob accepta de manu Domini beneficia: quare cum in Sacro licebat orationem aliquam dicere *ad libitum Sacerdotis*, ipse ordinariè illam dicebat, quam Ecclesia assignat pro gratiarum actione: *Deus cuius misericordie non est numerus*, &c. Sic enim ostendebat, se in ea oratione magnum inuenire solatium.

TERTIA species aromatica fuit rara eius Obediencia, cuius plurima possemus exempla referre, sed illud sufficiat, quòd, vt absque replica superiori suo obediret, non dubitauit honorem & nomen suum conculcare, agendo cum grauissimis quibusdam personis. maluit enim per omnes difficultates irrumperè, quàm suæ Obedienciæ deesse: cum tamen esset quædam grauis, aut etiam maxima omnium mortificationum, quas in sua vita obijisset.

QUARTA fuit celsissima eius oratio, in qua Deo donante adeò est progressus, vt integra conuersione, imò pluribus opus esset, ad agendum de ea. Sufficiat nunc, quod ipse ex Obediencia scripsit cuidam suo superiori, iubenti, mitti sibi breuem summam viæ & rationis, quâ Deus ipsum deduxisset, ac etiam tunc duceret in oratione. Inter
alia

alia autem, quæ in ea summa refert, ait: quoddam transactis sexdecim annis, postquam esset Societatem ingressus, inuenisset cor suum ex tempore mutatum; & mutationem fuisse talem, quæ postea perdurauerit tota vita: Ex quo orta est interior illa Dei D. N. præsentia adeo continua ac benivolâ; fenestra illa cælestis aperta; ad quam ille statim atque vigilaret se collocabat, in qua hærebat, nullis diei occupationibus aspectum illum impedire valentibus. Quoties non solum cum in suo cubiculo, aut recessu esset; sed etiam in medijs plateis & populi tumultu vocabatur ipse interne; & corporis oculis clausis, aperiebat animæ; eratque in altissima contemplatione? Quoties inter ambulandum adeo erat in Oratione absorptus, ut etiam transiens per pagos & oppida, id non aduerteret, sicut sanctus Bernardus diu ambulans propè quendam lacum? Denique per excellentiam fuit vir orationis, in qua ingens à Deo donum accepit.

QVINTA fuit continua interior & exterior passionum ac sensuum suorum mortificatio. Statim in eius actionibus advertebatur, quàm sibi præsens esset, & quale illud fuerit interius martyrium propriarum voluntatum, quod Deus solus videbat! Exteriora stuporem omnibus adferebant: nam ordinariè semel tantum cibum in die sumebat, parum vesperi, aut nihil: & cibus ipse nihil habebat singulare, sed planè ordinarius, & totius communitatis: cui conatus est seruus hic Dei semper emineenter se accommodare, nec aliquid singulare habere. Somnus erat modicus, & non continuatus; disciplinæ prolixæ, & adeo ve-

hementes, ut quasi tremere faceret latus illud domesticum, in quo illas faciebat; & quidem in toto corpore, ut vehementius doleret. Denique ut vir erat orationis, ita fuit mortificationis: sunt enim hæ duæ virtutes singulariter quasi duæ inseparabiles sorores: & ita continuè in ore habebat; quod religio esset schola mortificationis; & quod veniremus ad eam, ut scientiam disceremus faciendi crucifixos.

Sexta fuit eius puritas & castitas, quæ tanta erat, ut ex solo eius aspectu; compositione oculorum; vultus modestia, & moribus eius viderentur excitari huius virtutis desideria. Fuit in ea valde excellens: & aliquando accidit ei, ut tota omnino nocte nihil dormiret, positus in oratione, ut attentus esset, beneque præparatus ob quandam vehementem valde tentationem, quæ in hoc genere occurrit.

Septima fuit extrema eius paupertas. Quàm pauca curiosa in eius cubiculo sunt inuenta? quàm pauca in vestibus? mundus quidem, & benè compositus: sed pauper. Rarissimè vestem aliquam nouam induit; sed ordinariè, quæ prius alij vti fuissent. Si quod Breuiarium, aut Diurnale pulchrum & elegans ipsi dabatur: statim alteri illud tradebat, præferens in omnibus quod vilius & abiectius esset.

Octava fuit insignis eius patientia, & tolerantia: grummas & pressuras magnas habuit exteriores & interiores, easque plurimas in vitæ suæ decursu: in quibus omnibus vultus eius fuit semper Serenus, absque querelis & murmurationibus: loco insignis beneficij & gratiæ valde singulari-

gularis accipiens, quod innocens aliquid patere-
tur. Ordinariè debili utebatur valetudine, nec ta-
men aut querebatur, aut cupedias petebat; sed ita
dissimulabat, atque si integrâ vteretur. Præcipuè
verò dum ægrotabat hanc virtutem singulariter
ostendebat: eratque res stupenda, videre illum
amarissima pharmaca sumentem, quorum nec
guttam in poculo relinquebat, & ultimas guttas
diu expectabat, vt nulla in eo remaneret. Dice-
bat ipse valde se prodere perfectionem in feren-
dis patienter aliorum ingenijs & moribus, &
ipse valde studebat in hoc eminere.

NONA fuit magna animi fortitudo ad egre-
gia pro gloria & seruitio Dei facinora aggre-
dienda, Constituit ordinem in Probationibus hu-
ius Prouinciæ cum tanta disciplinæ obseruatio-
ne, vt omnes mirarentur, quod homo in specie
externa non seuerus, nec præ se ferens morosita-
tem, auderet possetque adeò intra limites conti-
nere in probatione ac tyrocinio Metinensi homi-
nes iam formatos, Collegiales Salmaticenses,
Professores, Doctores, & viros valde illustres, in
magnis delitijs in sæculo educatos; ita vt omnes
in eius conspectu tremerent, tacerent, subiecti
essent; adeoque prompti & parati, vt, cum maxi-
mè illos premeret, non scirent aliud quid face-
rent, quàm vt ipsum venerarentur. Accidit semel,
vt secularis quidam esset in Collegio Metinensi
tquam hospes, & nescio quomodo gladium in
suum cubiculum intulerat, qui incidens in quod-
dam delirium, surrexit media nocte, & ex cubi-
culo exiens nudo gladio parietes hinc inde per-
cuteret; & ingressus ipsius P. Balthassar's cubicu-
lum,

lum, coepit etiam à dextris & à sinistris temerè percutere: Pater hoc aduertens, clamauit, vt quiesceret: statim enim intellexit quid haberet. Surrexit ergo, & furiosus homo ad vocem eius cessauit: Pater illum per brachium accepit, fecitque sibi in scanno allidere, & paucis rationibus dictis, eum dimisit quietum & pacatum ad suum cubiculum.

DECIMA fuit insignis in Deum ac diuinam eius Providentiam fiducia cum qua valde eos consolabatur, quibuscum agebat; eosque ad calamitatum tolerantiam animabat. Satis notus est casus ille, qui redeunti ex Prouincia Aragoniæ vno die itineris ante ciuitatem Burgensem ei accidit, cum nocte quædam ipse & socij eius in magnis versarentur periculis ob occurrentem multitudinem aquarum; nec scientes, quam viam tutò tenerent; repente enim venit ad ipsos iuuenis quidam in albo equo, & rectà duxit Burgos vsque: scitur etiam Patrem ferè toto illo itinere cum illo iuvene seorsim collocutum, donec peruenerunt ad nostræ domûs Burgenfis portam, unde iuuenis ille omnino disparuit, vt nunquam sciuerint quis esset. Admiranda fuit huius Patris in eo casu fiducia, omnes enim suos comites ad benè sperandum animabat, donec euenit quod diximus: & iudicatum fuit, iuuenem illum fuisse Angelum aliquem à Deo missum, vt illos duceret; aut sanctum illum fratrem Ioannem Ximenum qui paulò ante obierat.

V. DECIMA fuit indefessa eius perseverantia in omnibus actionibus virtutum, quanta illa fuit eius constantia, cum per sexdecim annos
(quem-

(quemadmodum ipse in relatione sua dixit, quam ex obedientia fecit) dicat, se semper laborasse, quasi terram arantem, nec fructum colligentem. & eodem tempore maiorem adferebat stuporem eius perseverantia in Oratione, disciplinis, ieiunijs, vigilijs, & in omni genere mortificationis. viginti quinque annis fuit in Societate, nec tamen occupationes, officia, aut professiones impedimento illi fuerunt, quo minus in cœptis virtutum operibus progrediretur; sed pergeret pertinaciter; & ita constanter, vt admirationem adferret. Quamvis ad perfectionem aliquam necesse esset, summo mane etiam hora prima post mediam noctem, se accingere, ita ipse tempus præueniebat, vt integram suam ordinariam orationis horam semper præmitteret; & propterea solatium hoc ex perfectionibus accipiebat, quod in eis tota die posset Orationi vacare.

DVODECIMA fuit insignis adeò renunciatio, & quasi auulsio cordis sui ab omnibus creaturis, etiamsi cum omni hominum genere versaretur, magnique ab omnibus fieret. Dicebat ipse, ea ratione cupere se cum proximis agere, eos iuuare, & ad Deum deducere; vt id non impediret internam suam recollectionem; nec magis cordi suo adhererent, quàm si in Africæ aut Aegypti desertis habitaret: ideoque singulares omnes amicitias horrebat.

DENIQUE accedat decimatertia species aromatica, singularis scilicet Prudentia, & magistrum à Deo sibi datum, ad agendum eum animabus tam religiosis, siue Societatis, siue aliarum religionum; quàm secularibus cuiusvis generis & status.

statûs. Fuit hoc Dei donum in P. Balthassare adeo excellens, ut etiam viri antiqui, graues, valdeque religiosi huius Prouincię optarent in eodem cum ipso Collegio habitare: & ita, qui poterant recurrere ad ipsum, tanquam discipuli, ut à tali magistro instruerentur. Res erat magna admiratione digna, quomodo ipse iuxta personarum, temporum, & euentuum qualitatem, & varietatem, rigorem coniungeret cum clementia; seueritatem cum affabilitate; grauitatem cum læticia; & oportunè annuere nosset, ac renuere. Fuit denique Magistrorum Magister, qui singulariter excitauit in hac Prouincia, & stimulauit nostros homines ad familiaritatem cum Deo in Oratione habendam; & in praxim deduxit relectionem nostrorum ad antiqua Societatis Exercitia per octo saltem, aut quindecim dies, singulis annis peragenda.

HAB sunt tredecim suaue-olentes virtutum species, quæ singulariter in admirando hoc viro splendebant: quas phantasia nostra coniungere debet, ut compositionem & thymia suaue frangrans conficiat; illudque desiderio accendat, has virtutes imitandi: ut sic Deo illud offerat, petatque sibi concedi: quare non sistat in sensitiua memoria, sed transeat ad intelligentem, incorruptibilem facultatem immortalis animæ nostrę, in qua tanquam in altari se collocet, aureisque laminis tegat. Hoc est ut anima ipsa in gratia sit, & amore Dei, ut hæc oblatio ei placeat non solum, quod compositio ex huiusmodi virtutibus sit confecta; sed etiam quod in tali altari offerantur. Hunc igitur in modum excitanda est, &
con-

conseruanda primū magni huius Dei serui memoria.

PUNCTVM II.

DE B E T secundo hæc memoria excitari à lingua & verbis, quibus de eo, quem memoria retinere volumus, sermonem habemus: *In omni, inquit, ore quasi mel dulcabitur eius memoria:* quasi dixerit: quemadmodum mel sapit, estque gustatui non deprauato dulcissimum: ita colloqui de viro iusto, eiusque virtutibus reddere debet eius memoriam dulcissimam. & re ipsa experientia hoc docuit, postquam seruus hic Dei mortuus est. nam omnibus, qui illum nouerunt, & cum eo egerunt, cum sermo de illo incidit, memoriam adeò dulcem, suauem, & utilem in eis renouauit: vt efficacia excitauerit desideria magis seruiendi Deo, ei que placendi; & euadendi in viros orationis & mortificationis; ac procurandi, vt Deus adoretur, agnoscat, ei que seruiatur: quemadmodum ipse Pater, cum eisdem agens, efficere conabatur: idque adeò serui, vt quamuis de illo tanquam iam defuncto colloquium non potuerit non adferre colloquentibus sensum ac dolorem magnum: memoria tamen eius affectum prædictum dulcem & utilem effecit, & in posterum adhuc efficiet amplius. Cum Dauid loqueretur de Ionatha, magno amico suo: verbis & rationibus, quas adferebat, memoriam suam excitabat: quem cum mortuum intellexit, magnum ei sensum, desolationem, & lacrymas adferebat, dicebatque: *d Doleo super te, d 2. Reg. 1. frater mi Ionatha, decore nimis, & amabilis super 26.*

amō-

amorem mulierum: sicut mater unicum amat filium suum, ita ego te diligebam. simul verò eadem memoria dilecti amici sui, dulcedinem & suauitatem ipsi adferebat, recordanti insignium eius virtutum, & optantibus eas imitari; & ita dicebat: *sagitta Ionathæ nunquam redijt retrorsum, &c.* Et quod ad rem nostram spectat, meritò memoria nostra efficiet, ut ita de bono P. Balthassare Aluário sentiamus: cui etiam ipsum Ionathæ nomen, eiusque gesta aptè conueniunt. Nomen quidem: quia Ionathas hebraicè nobis significat Dei datum, Dei donum. Quia verè fuit vir iste donum Dei, & à Deo datum in remedium, instructionem, & solatium multorum; à Deo datum in magnum huius Prouinciæ bonum. eiusdem quoque Ionathæ egregia facinora ei conueniunt, si enim meministis, Ionathas fuit ille, qui Philistæorum agmini imperterritum ostendens vultum, & volens eos ex confinibus terræ illius Dei repellere, cum reliqui exercitus Israel sine vlla cura requiescerent, exijt ipse cum solo suo armigero, & *manibus ac pedibus reptans ascendit ad hostes suos per prærupta, petrarum, & ita eos inuasit ut omnes disturbaret: ita igitur magnus hic Dei seruus quoties in campum exijt, ut cum dæmonibus pugnaret, ut quos sibi commissos à Deo habebat defenderet, ne hostes illis nocerent? quorū difficultatibus & laboribus in hac causa sese exposuit: cum illi, quorum curam ipse gerebat, sine cura & solitudine requiescerent, hoc faciebat, cum multò post alios cubitum se conferret; citius verò quàm illi surgeret, ut Orationem suam haberet, se ipsum verberaret, & hac ratio-*

et. Reg 4.13.

ratione pro illis pugnaret. Media ipsa nocte sa-
pius surgebat, ut hos iniret conflictus, cum alij
profundo somno tenerentur: ne, quid ipse face-
ret, aduerteretur: licet tales eius erant ictus, ut
etiam dormientes excitaret, sicut ictus Ionathæ,
& pugna, quam fuit aggressus, excitauit pro-
prium exercitum dormitantem & requiescen-
tem. Apertè igitur ei competunt facta ipsa Ionathæ,
ac propterea etiam ad rem nostram pertinet; ut
dolentes, quod uiuentem Patrem nostrum amise-
rimus: dicamus cum Dauid: *doleo super te, frater
mi Ionatha*: sed simul solatium nobis & iucundi-
tatem adferat memoria eius virtutum, excitetque
eas imitandi desiderium, dicentibus: *sagitta Io-
natha nunquam redijt retrorsum*, quam enim sa-
gittam P. Balthassar est iaculatus, quæ retrorsum
rediret? sagittæ erant eius verba, & quidem sagit-
tæ acutæ, quæ corda traieciabant. Interrogate om-
nes, qui cum illo agebant, & præcipuè Illustres
Dominos & magnates, in quibus talis effectus ob
eorum grauitatem, & reuerentiam, qua cum illis
est agendum, erat difficilior? est autem res mira
quod si vel semel cum illis Pater loqueretur, sen-
tiebant se mutatos, & coram paupere Religioso
pendebant ab ore eius tanquam infantes. Quid
quæso erat exhortationes eius & conferentias
spirituales audire? immittebant sanè ignem; &
acutarum sagittarum instar videbantur ad intima
cordis penetrare. Accidit ei aliquando, ut ingres-
sus ad cuiusdam monasterij religiosos, breui tem-
pore cum illis agens, ita omnes permutaret, ut se-
riò desiderarent Deo se totos dedere, Exercitiâ
facere, & ipsum per duodecim dies apud se reti-
nere,

si

nere,

nere, vt ea illi traderet. Et hac ratione tantam opinionem & æstimationem virtutis suæ ac donorum à Deo acceptorum apud omnes, qui illum nouerant omnis generis personas, obtinuerat: vt stuporem adferret. Prælati eum venerabantur: & inter eos præclarus ille & excellens vir D. Franciscus Blancus apud S. Iacobum Archiepiscopus, qui quam de P. Balthassare opinionem & æstimationem haberet, & verbis & operibus ostendit: & nunc etiam superstitis sunt. D. Christophorus Vela Archiepiscopus Burgenfis, D. Teutonium Bergantius Archiepiscopus Eborensis, D. Santius Abulensis, Episcopus Cartagenæ: qui omnes sensum & opinionem suam de P. Balthassare manifestè aperuerunt. Magnates & personæ illustres eundem Patrem reueriebantur, dixisset hoc apertè Illustrissima illa Domina Christianarum Dominarum exemplar, Ducissa de Trias mater Comestabilis Castellæ, adhuc hodie superstitis, quæ tanta reuerentia P. Balthassarem Aluarium prosequabatur, vt in suis ad eum literis hanc poneret superscriptionem: Domino meo & Patri Magistro P. Balthassari Aluario Patri meo. Idem dixisset Dux Gandiæ, paulò ante defunctus, qui ad exhortationes & conferentias P. Balthassaris tanquam Nouitius aliquis accedebat; diceret etiam hoc D. Magdalena Vllloia, siquidem veneratio, quam erga hunc Dei seruum semper habuit, adeo viua in ipsa hætenus permanfit, vt propterea in animum induxerit, curare eius ossa ad hoc suum collegium deferri. Idem etiam diceret aliquis, qui propè est ipsi Regiæ Maiestati, & multi alij, quos longum esset referre. Personæ raræ virtutis &

eis & sanctitatis, quæ eiusdem Patris tempore in Hispania floruerunt, hanc etiam de P. Balthassare opinionem & existimationem habuerunt. Admirandus ille vir in Betica P. Magister Auila, licet P. Balthassarem nunquam vidisset, quod tamen per literas mutuas se noscerent, optimè de eo eiusque virtute sentiebat. Sancta illa mater Maria Diaria Abulensis, quæ rarò cum exaggeratione loquebatur; cum de donis celestibus P. Balthassari à Deo communicatis, deque excellenti eius virtute sermonem faciebat, non poterat absque magna exaggeratione de eis loqui. Et illustri illa adeoque iure optimo celebris mulier, quam Deus tanquam instrumentum adhibuit ad duplicem recollectionem virorum scilicet & mulierum instituendam, sancta, inquam, Mater Theressa de Iesu cum tanta exaggeratione loquebatur de P. Balthassare Aluário, ut audientibus stuporem adferret. Cuidam suæ Religiosæ, ipsam interroganti Salmanticæ, an existimaret ipsi expedire, agere cum P. Balthassare, tunc ibi existente; respondit illa: magni beneficii loco à Deo accipere deberes, quòd tibi liceret cum eo agere: est enim is, cui anima mea plurimum in hac vita debet, & qui me maximè adiuuit ad perfectionem. Viuit adhuc Salmanticæ Mater Anna de Iesu, quæ Monasterij illius fuit Priorissa, quæ testatur, se à Matre Theressa de Iesu audiuisse, quòd existimaret, P. Balthassarem Aluarium esse in altiori gradu, quàm tunc esset ullus homo in terra, &c.

PATRES Generales Societatis, qui eum noverunt boni sunt testes æstimationis ac venerationis, qua illum prosequabantur. Pater noster Fraciscus

St 2

Bor-

Borgius rari ipsius talenti ac Magisterij conscius, cupiebat eum Romæ manere, ut illius Tyrocinij ductor esset ac Magister: sed, ne hanc Castellanam Prouinciā contristaret, illum ei restituit: sed constituit tamen, ut per sex menses maneret in Tyrocinio Metinensi, & sex alios in Villa-gartienſi: ut vtrunque rectè institueret. Pater noster Euerhardus constituens illum Toletanæ Prouinciæ Præpositum dixit P. Alphonso Montoio, illius Prouinciæ Procuratori hæc verba: optimum, quod pro vestrâ Prouincia habeo do, cum P. Balthasarem Aluarium vobis assigno. Longum denique esset referre, quanti omnes illum facerent. quod si huius rei causam quæras, illa præcipue fuit, Magisterium illud à Deo ipsi communicatum, ob verborum vim & efficacitatem: cum enim ipse adeò excelsè, quæ dicebat, in se ipso sentiret: quadam quasi violentia quodcunque dicebat, auditorum cordibus infigebatur. Bene igitur illi competit nomen & gesta Ionathæ; & quod noster de illo sermo dulcem in nobis renouet memoriā. Nec minus illi competit Illustri illius Ducis Abner memoria, principis Exercituum Israel, quam ipsemet Rex Dauid alijs verbis tum doloris teneris, tum prædulcibus, ac iu-cundis excitabat ac renouabat. Tenera verba ac dolorem adferentia erant, quod conuersus ad plebem diceret: *f Scindite vestimenta vestra, & accingimini saccis, & plangite ante exequias Abner. An ignoratis quoniam Princeps & maximus cecidit hodie in Israel?* &c. quæ verba verè erant excitantia memoriā quandam tristem ac dolentem, quam de morte Abner Rex tunc haberet, fed

f 2. Reg. 3.
31. 38.

sed neque oblitus est aliorum, quæ solatium ac iu-
 cunditatem adferunt: quare memor fortitudinis
 ac robusti eius pectoris accedens ad eius tumu-
 lum dixit: *nequaquam ut mori solent ignavi, mor-
 tuus est Abner: manus tua ligata non sunt, & pedes
 tui non sunt compedibus aggrauati, &c.* Hanc igitur
 memoriam dico non minus aptè, quam præ-
 cedentem piè nostro defuncto competere. Pri-
 mum, quod ei aptè conueniat nomen *Abner*, quod
 hebraicè significat *Patris lucernam*, magni in-
 quam illius cæli Domini. Fuit enim P. Balthassar
 Alvarez verè lucerna, quam in Religionis Socie-
 tatis Iesu candelabro positam voluit Deus prælu-
 cere, in magnum plurimorum bonum, &c. benè
 illi conuenit, quod magna fuerit, & nunc sit cau-
 sa, iacturam hanc & mortem eius deplendi, eò
 quod in eo amiserimus præcipuum nostræ Reli-
 gionis virum: non solùm, quod talis fuerit in
 munij, ac officijs quæ gessit; essetque in eo, quod
 re ipsa gerebat Præpositi scilicet Prouincialis, in
 quo vitam suam finiuit; sed nominatim ob excel-
 lentiam in virtute & Religione, quam ei Deus de-
 derat: quare aptè ei competit, ut & tunc dicere-
 tur, & nunc de eodem dicatur: quoniam *Princeps
 & maximus cecidit in Israel.* Sed nec minus eidem
 competit id solatij, quod in alijs verbis ad no-
 stram memoriam continetur: *nequaquam, ut mori
 solent ignavi, &c.* nam reuera ita est, quod P. Bal-
 thassar Aluarius nec vixit, nec mortuus est, tan-
 quam ignauus aliquis. Non vixit quidem ut talis,
 si enim verum est, quod dixit Euripides: *nullus Euripides.
 ignauus in celebrem virum euasit;* & Sallustius: *Sallust in
 ignauia nemo immortalis factus est, &c.* Qui fuit bello Iugur.

vir adeò celebris in vita sua; qui immortalem ad-
eo sui memoriam posteris reliquit: quomodo di-
cemus, ignaum eum fuisse? imò adeò ab ignauia
fuit alienus, ut eius verba ad eā eliminanda, & ab
omnibus qui ea laborarent, & qui in via Dei non
progredierentur detestandam, tendere videren-
tur. Ex hoc enim verba illa sæpius ab ipso repeti-
ta profluxerunt; *ne quis ab excelsis filiorum Dei co-
gitationibus degeneret.* quæ, cum vnus ex eius Ty-
ronibus in sensu, quo ducēbantur, accepisset, cor-
diq̃ue suo infixisset: & postea in Brasiliam nauiga-
ret, essetq̃ue vnus ex quadraginta nostræ Societa-
tis Martyribus, qui in mari ab hæreticis Marty-
rium sunt passi: hisce boni sui Patris ac Magistri
verbis, quæ in corde suo perpetuò infixæ gerebat,
reliquos comites exhortabatur ad Martyrium a-
lacriter obeundum, dicens: *ne degeneremus ab ex-
celsis cogitationibus filiorum Dei.* Non igitur igna-
uus fuit P. Balthasar, sed potius ignauiam, graui-
ter increpauit: quemadmodum strenuus Dux Io-
sue, qui cum septem Tribus non accessissent ad
accipiendam possessionem terræ, quæ illis obtin-

Iosue 13. 3. *gebat, dixit eis: g. vsque quo marceitis ignauia, &
non intratis ad possidendam terram, quam Dominus
Deus Patrum vestrorum dedit vobis? quoties P.
Balthasar in suis Exhortationibus, & Conferen-
tijs mentionem hac de re, & præmio quod spera-
mus faciebat; de terra, inquam, illa viuorum; de
robusto pectore, & animo forti, quo difficultates
omnes sint peruincendæ: ut aditus ad eam pateat?
h. Matth. 11. 12. *quantam vim in verbis illis Saluatoris: h. Regnum
calorum vim patitur, & violenti rapiunt illud! &c.
nec vixit, nec mortuus est quasi ignauus aliquis:**

mor-

mortuus est, dum in suo Officio laboraret, consumptus & exhaustus, eò quòd semper vigilans fuerit tanquam strenuus Societatis miles, cum hasta in manu, bombardà in humeris, clypeo in brachio, lorica indutus, & galea ad caput imposita. Hoc dico: quòd cùm illud Officiũ adeò laboriosum fuerit superimpositum corpori adeò debilitato, sanitati imbecilli, ob longas vigilias, ieiunia, verberationes, cilicia, & continuam interiorem & exteriorem passionum, ac sensuum mortificationem, quò omnia in Officio adeò graui & laborioso ita continuabat, vt nihil remitteret: quare intra paucos menses fuit expeditus nequaquam vt mori solent ignaui. O verba solatiij plena! ò quàm dulcem talis Patris memoriam renouant!

PVNCTVM III.

TERTIO hæc talis Patris memoria excitanda in nobis est ex ijs, quæ ab alijs de eo dicẽ audiemus, sicue ipse Sapiens dixit, hoc tertio modo renouandum esse in populo hebræo memoriam Iosifæ Regis: id enim verba illa vltima insinuant: *vt musica in conuiuio vini*: quæ est etiam pulcherrima Metaphora. quasi diceret: quemadmodum in splendido aliquo conuiuio, etiam si intentum valde sit palatum comedentium ad ciborum saporem: eosdem tamen excitat trahit quæ ad se dulcissima ac suauissima Musica: ita vt simul cibus sit palato saporosus & gratus; auribus verò musica dulcis ac iucunda: ita Sapiens volebat, vt Iosifæ memoria populum illum ad eundem cogitandum adduceret, vt sermonem de eo audire, illi esset, quasi suauissimam audiret musicam, dum

St 4

in con-

in conuiuio aliquo hilari & iucundo versaretur. Hæc igitur est tertia memoriæ ratio, quæ hæc-
 nus fuit, & in posterum erit de Patre Balthasare
 Aluaro in medijs colloquijs spiritualibus quæ
 instar sapidissimorum ciborum animas valde re-
 creant, quæ illis vesci solent: cum ad agendum de
 Deo, de virtutibus, de Oratione, de Mortificatio-
 ne, & alijs conueniunt. quanto maiori voluptate
 afficitur aliqua ex illis animabus, quæ P. Baltha-
 sare nouerunt, dum de illis agunt, si in medio
 colloquio occurrat occasio, mentionem illius
 sancti faciendi, dicentes: quomodo ille Pater
 hoc faciebat? quomodo hoc docebat? quomodo
 loquebatur? mirum certè est, quanto afficiantur
 solatio; & afficientur in posterum ex huiusmodi
 memoria, quasi iucundissimam aliquam musicam
 in medio splendidissimo conuiuio audirent. Per-
 uenerat Dux ille Holofernes Bethuliam, eo ani-
 mo, ut totam terram Israel sibi subijceret: sed to-
 tus populus Dei, dediderunt se Orationi; ad
 quam mutuo se exhortabantur, & ad poeniten-
 tiam agendam: erantque illis hi sermones in ea
 pressura magno solatio; & eos tanquam iucun-
 dum conuiuium, quo se inuicem inuitabant, acci-
 piebant. in quibus dum versarentur, Sacerdos He-
 liachim cupiens maius adhuc illis solatium, &
 animum addere, circumiuit totam terram Israel
 exhortans eos, ut in eo, quod coeperant, constan-
 ter perseverarent: quibus eius verbis magnum
 solatium acceperunt, magnaque cum voluptate
 eum audiebant; ipse verò, ut solatium illud adhuc
 magis augeret, adiecit dicens: *i Memores estote*
Moyfi serui Domini, qui Amalec confidentem in vir-
tute

i *Iudith.* 4.
13.

tute sua & exercitu suo, & in clypeis suis, & in curribus suis, & in Equitibus suis, non ferro pugnando, sed precibus sanctis orando deiecit, &c. Fuerunt illis hæc verba inftar iucundissimæ Musicæ in conuiuio vini suauissimi exhortationis Sacerdotis Eliachim: talis itaque nobis fuit, & futura in posterum est boni P. Balthassaris memoria Propterea enim eius ossa huc sunt allata, & manebunt in hoc Collegio: vt meritò dicere ei possimus, quod quidam Iob amicus ei dicebat: *k cum te consumptū putaueris, orieris vt lucifer.* O corpus, quamuis videaris consumptum; o ossa, etsi videamini mihi esse confracta: viuetis tamen in nostra memoria; & splendetis tanquam lucifer mane oriens, ex consideratione exemplaris vestræ vitæ in omnibus filiis vestris huius Prouinciæ, & in omnibus eorum successoribus. Illic videbimini esse occulta; & quasi iam dissoluta: sed vult Deus, vt hodie hîc tanquam recens lucifer compareatis. Hoc modo viuere debent hæc ossa in nostra memoria; sic lucere debent, donec vltimus ille & gloriosus perueniat dies, in quo & viuant & splendeant altiori alio modo in se ipsis: nunc lucet anima, & vt existimare licet, viuit in cælo in magna gloria. Cuius rei habuit reuelationem testis illa valde fide digna, quam paulò ante insinuaui, Sancta Mater Theressa de Iesu, quæ asseuerauit, adhuc viuere ipso P. Balthassare, & aliquot ante eius mortem annis, ostendisse sibi Deum gloriam, quam ipsi in cælo præparasset, valde excelsam. Omitto alias, tempore mortis magni huius serui Domini (quæ non defuerunt) factas; quæ simul cum ijs, quæ aliunde nouimus, & in hac concione

insinuauimus de exemplari eius vita, quæ meritis faciunt nos id, quod iam dixi, existimare de gloria, quæ eius anima fruitur in cælo. Sed eius ossa nunc viuunt & splendent in memoria nostra, quæ in loculo illo mortua, & corporis oculis non lucentia manent: sed dies veniet, quæ & ipsa uiuent, & magno splendore lucebunt. quanta ea luxerit, quam hæc ossa diffundent cùm gloriâ induta resurgent gloriosa? an non de omnibus, qui setanquam bonos ministros Domini animarum conuersioni dediderunt, dictum est: *Qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stelle firmamenti fulgebunt in perpetuas aternitates?* Quid ergo de eo cogitabimus, qui tantâ curâ & solitudine, cum stupendo adeo & copioso fructu id præstitit: nisi quod in illa die apparebit tanquam stella, & pulcherrimus lucifer? fruamur nos eo interim, possidentes eius ossa; uiuat, luceatque in nostra memoria, ut qui non habemus eum in loculo illo uiuentem: gaudeamus saltem, quod in eo quidem mortuum; sed in memoria nostra uiuentem habeamus. Sentiebat gloriosus sanctus Bernardus mortem Fratris sui Gerardi & cōuersus ad Deum dicebat: *Gerardum tu dedisti, Gerardum tu abstulisti: & si dolemus ablatum, non tamen obliuiscimur, quod datus fuit; & gratias agimus, quod habere illum meruimus.* Ita igitur nos dicamus: benedictus sit Deus, quod excellentem adeo virum uiuentem habuerimus; sed & mortuum restituerit: *in moriatur anima mea morte iustorum: sicut nouissima mea huius similia.* n *Ingradiatur putredo in ossibus meis, & subter me scateat, ut requiescam in die tribulationis, ut ascendam ad populum accin-*
ctum

1 *Dei* 123.Serm. 26. in
Cant.in *Nucl.* 23.
10.
in *Habac.* 3.
16.

ctum nostrum, &c. vbi sanctum hunc virum vide-
bimus, qui suas passiones, suos sensus, suasque vo-
luntates adeo accinctas habebat. Hæc interim
nostra memoria repetat: vt quod eius recorde-
mur, sit nobis suauissimorum odorum globus, fa-
uus mellis gustatui nostro dulcissimus, musica
auribus nostris gratissima, qua vocem illam, di-
gnam quæ de cælo veniret, audiamus: o *Beati* ^{o Apoc. 14.}
mortui, qui in Domino moriuntur: Beati enim sunt ^{13.}
in suis animabus; & beati in suis corporibus; bea-
ti in sepulchris; beati in suis ossibus; beati in vi-
ta; felices in morte; felices dum vixerunt in ter-
ra; & felicissimi dum æternis gloriæ præmijs
fruuntur in cælo. Quam gloriam mi-
hi & vobis Deus, &c.

* * *

*Laus Deo Beataque Virgini
Matri.*

INDEX